

OBSAH

<i>I. Úvodní otázky</i>	
1. Předmět a úkoly vývojové psychologie	3
2. Duševní vývoj a jeho činitelé	5
a) Charakteristika vývoje a jeho zákonitostí	6
b) Vývoj nervové soustavy a vyšší nervové činnosti	10
c) Činitelé psychického vývoje dítěte	17
3. Periodizace psychického vývoje	20
 <i>II. Kojenecké období</i>	
1. Tělesný vývoj	23
2. Pohybový vývoj	24
3. Vývoj nervového systému a jeho činnosti	25
4. Duševní vývoj	26
a) Vývoj psychických procesů	26
b) Vývoj činnosti kojence	27
c) Vývoj sociálních vztahů	28
 <i>III. Období batolete</i>	
1. Tělesný a pohybový vývoj	30
2. Duševní vývoj	31
a) Vývoj poznávacích procesů	31
b) Vývoj řeči a myšlení	33
c) Hra v období batolete	36
d) City a sociální vztahy	37
 <i>IV. Předškolní věk</i>	
1. Tělesný a pohybový vývoj	40
2. Duševní vývoj	41
a) Vývoj poznávacích procesů	41
b) Myšlení a řeč	42
c) Hry v předškolním věku	44
3. Vývoj osobnosti předškolního dítěte	49
a) City a sociální vztahy	49

b) Vývoj vůle a jejích vlastností	51
c) Struktura osobnosti šestiletého dítěte	52

V. Mladší školní věk

1. Vstup do školy	54
a) Předpoklady pro vstup do školy	54
b) Psychologické předpoklady přizpůsobení dítěte škole	55
c) Zásah školy do duševního vývoje dítěte	56
2. Tělesný a pohybový vývoj	58
a) Vývoj a růst žákova organismu	58
b) Pohybový vývoj mladšího žáka	60
c) Životospóra mladého žáka	61
3. Vývoj poznávacích psychických procesů	62
a) Počítky a vnímání	63
b) Pozornost	64
c) Představy, paměť a fantazie	66
d) Myšlení a řeč	69
4. Vývoj osobnosti žáka	74
a) Všeobecná charakteristika	74
b) Vývoj a výchova citů	75
c) Vůle a její úloha v charakteru mladšího žáka	78
d) Individuální zvláštnosti žákovy osobnosti	80
e) Neurotické projevy osobnosti mladšího žáka	81
5. Morální profil osobnosti mladšího žáka	84
a) Formování kladných morálních a charakterových vlastností	84
b) Morální nedostatky mladšího žáka	86
c) Podmínky formování kladných morálních vlastností	89
6. Zájmy mladších žáků	90
a) Obecná charakteristika	90
b) Výrobně technické zájmy	90
c) Zájmy o hry a sporty	91
d) Kulturní zájmy	93
7. Vývoj sociálních vztahů	94
a) Vztah mladších žáků k dospělým	94
b) Vztahy mezi vrstevníky	96
c) Sociální vztahy a individuální zvláštnosti chlapců a děvčat	97

VI. Střední školní věk

1. Prepuberta	98
2. Obecná charakteristika dospívání	99
3. Tělesný a pohybový vývoj	102

a) Růst a pohlavní diferenciacie	102
b) Pohybový vývoj	107
c) Význam správné životosprávy	108
4. Vývoj poznávacích psychických procesů	109
a) Obecná charakteristika	109
b) Vývoj vnímání a představ	110
c) Pozornost, paměť a fantazie	111
d) Myšlení a řeč	114
5. Vývoj osobnosti dospívajícího	116
a) Obecná charakteristika	116
b) Rozvoj citových procesů a jejich vlastností	117
c) Vývoj vůle a charakteru	120
6. Mravní a pohlavní problematika dospívajících	122
a) Vývoj kladných morálních vlastností	122
b) Nedostatky morálky dospívajících	123
c) Pohlavní problematika dospívajících	124
7. Zájmy dospívajících žáků	126
a) Obecná charakteristika	126
b) Výrobně technické zájmy	127
c) Zájmy o hry a sporty	129
d) Zájmy kulturní a umělecké	130
e) Zájem o sebevýchovu u dospívající mládeže	132
f) Zájem o povolání u dospívající mládeže	134
8. Sociální vztahy dospívajících	136
a) Vztahy k dospělým	136
b) Vztahy mezi vrstevníky	138
c) Vztahy mezi dospívajícími chlapci a děvčaty	139

VII. Starší školní věk (adolescence)

1. Obecná charakteristika	142
2. Dovršení tělesného vývoje	143
3. Vývoj psychických poznávacích procesů	144
4. Vývoj osobnosti adolescenta	146
a) Rozvoj citových vlastností	146
b) Vůle a charakter	147
c) Morálka a světový názor	148
5. Zájmy adolescentů	150
6. Sociální vztahy adolescentů	152
a) Vztahy k dospělým	152
b) Vzájemné vztahy adolescentů v mládežnické organizaci	153
c) Vztahy mezi jinochy a dívkami v období adolescence	153

Literatura